

Åstorps kommuns
**Plan mot kränkande
behandling, diskriminering
och trakasserier**

Bildningsnämnden

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Följande verksamheter omfattas av planen	3
Skolans ansvar.....	3
Vision	4
Ansvarig för planen	4
Barnens och elevernas delaktighet	4
Vårdnadshavarnas delaktighet.....	4
Personalens delaktighet	4
Förankring av planen.....	4
När ett barn/en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasseri	5
Anmälningsplikt och skyldighet att utreda.....	5
Rutin för anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling	6
Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn kränks eller utsätts för diskriminering	6
Föregående års arbete och nuläge	7
Vilka har deltagit i utvärderingen av föregående läsårs plan mot kränkande behandling?	7
Utvärdering av föregående år arbete	7
Kartläggning av nuläge	7
Analys	8
Nya mål och åtgärder	9
Uppföljning och utvärdering.....	10
Definitioner och begrepp	11

Bakgrund

Följande verksamheter omfattas av planen

Björnekullaskolan, grundskola åk 7-9

Skolans ansvar

Målinriktat arbete

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. (6 kap §6 skollagen)

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. (kap 6 §7 skollagen)

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (kap 6 §8 skollagen)

Förbud mot kränkande behandling

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling (kap 6 §9 skollagen)

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till biträdande rektor på förskolan eller skolan eller till rektorn. En biträdande rektor eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. 6 kap 10§ skollagen (2010:800).

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser (kap 6 §10 skollagen)

Aktiva åtgärder

Enligt diskrimineringslagen kapitel 16, §§ 18-20 ska utbildningsanordnare arbeta med aktiva åtgärder. Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Delegationsordningen

Rektor har delegerat till biträdande rektor på förskolan eller skolan att förebygga, utreda och

åtgärda kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Vision

“På vår skola ska ingen bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.”

Ansvarig för planen

- Rektor: Henrik Nilsson
- Biträdande rektor: Camilla Wilén

Barnens och elevernas delaktighet

Elevskyddsombuden är delaktiga i skolans sociala- och organisatoriska samt fysiska skyddsronder. De samlar in synpunkter från elevrådet. De har också via elevrådet gett synpunkter på vad skolan behöver fokusera på och åtgärda i ett elevperspektiv. Elevrådet är med och reviderar skolans ordningsregler varje år. Skrivs under av elevrådsordförande och rektor. Vi har utvärdering via enkäter varje år.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Enkäter genomförs även för vårdnadshavarna genom förvaltningen. Skolan uppmuntrar aktivt samverkan med vårdnadshavare genom bland annat föräldramöte och andra möten som skolan bjuder in till.

Personalens delaktighet

Vi har ett aktivt arbete i LOSAM, lokal samverkan, med efterföljande APT, arbetsplatsträff, där arbetsmiljöfrågorna tas upp. Där lyfts ständigt även elevernas och personalens värderingar och återkoppling på kränkningar och arbetsskador för elever och personal. Arbetslagen har varje vecka schemalagda möten där förebyggande arbete mot kränkningar och diskrimineringar är en stående punkt. Systematiskt arbetsmiljöarbete är en levande aktivitet i skolans dagliga arbete.

Förankring av planen

När planen är klar förankras den hos eleverna på mentorstiden och den publiceras på skolans hemsida. Vi presenterar den på informationsmöten. En del i förankringsarbetet är att planen ska publiceras på skolans hemsida på www.astorp.se efter årlig revidering.

När ett barn/en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasseri

Anmälningsskyldighet och skyldighet att utreda

Anmälningsskyldigheten inträder direkt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Det finns inga begränsningar i lagtexten om att enbart allvarliga fall eller de fall som biträdande rektor/rektor anser att huvudmannen bör ha kännedom om ska anmälas till huvudmannen.

Alla uppgifter om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ska enligt bestämmelsens ordalydelse anmälas till huvudmannen. Huvudmannen har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkningar i verksamheterna och kan endast uppmärksamma och rikta resurser till verksamheter där det finns problem, om det finns fungerande rutiner och effektiva system för att anmäla kränkningar.

Varje enhet ska genomföra en utredning i enlighet med diskrimineringslagen 2 kap 7 §; *"Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev, student eller studerande som deltar i eller söker till utbildningsanordnarens verksamhet anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden."*

Varje biträdande rektor/rektor ansvarar för att det finns kända rutiner i deras verksamhet för hur personalens anmälningsskyldighet ska hanteras så att biträdande rektor/rektor snarast får vetskap om att ett barn/en elev känt sig kränkt.

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling både om det gäller från andra barn och elever eller från personal.

Rutin för anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling

Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn kränks eller utsätts för diskriminering

Om du som vårdnadshavare upplever att ett barn/en elev eller personal kränkt dig/ditt barn så ska du i första hand ta kontakt med personal/mentor på skolan som utreder vad som hänt.

Vid trakassering/kränkning gör berörd personal en anmälan. Samtal påbörjas av personal ur elevvårdsteamet/värdegrundsgruppen eller motsvarande grupp. Den som tagit emot anmälan kontaktar vårdnadshavarna till de barn/elever som blivit kränkta. Klasslärare och berörd personal informeras.

Som vårdnadshavare kan du gå vidare och anmäla till Diskrimineringsombudsmannen (DO) eller Barn - och elevombudet (BEO).

Föregående års arbete och nuläge

Vilka har deltagit i utvärderingen av föregående läsårs plan mot kränkande behandling?

Elevhälsoteamet tillsammans med skolledning i samverkan med mentorer, elevdemokrati och vårdnadshavare genom enkäter.

Utvärdering av föregående år arbete

- Mål 1: Skapa fungerande klasser för att öka trivsel och närvaro.
- Mål 2: Tryggare rastmiljö, för studiero och allmän trygghet för att öka närvaro.

Utvärdering:

- Mål 1: Tydligare definierade kriterier för hur klasser skapas har fallit väl ut.
- Mål 2: Tydligare och uttalade förväntningar på elever genom förväntansdokument samt vuxen närvaro på raster.

Kartläggning av nuläge

Som underlag för kartläggning av nuläget används:

- Enkäter
- Psykosocial- och fysisk skydds rond (personal och elever)
- Frånvarostatistik
- Välfungerande elevdemokratiska kanaler
- Synpunkter i arbetslagens minnesanteckningar
- Trender i EHT-anmälningar
- LOSAM
- Stella-anmälningar

Under läsåret 2023/2024 gjordes ett fåtal anmälningar om kränkande behandling i Stella. Trygghet och studiero har enligt de elevenkäter som genomfördes under våren 2024 ökat till att 86% av eleverna känner sig väldigt trygga på skolan.

De anmälningar som gjorts är oftast av nedvärderande kommentarer som efter tillsägelser och eventuellt muntliga varningar har upphört. I något fall har detta fortsatt och då har ytterligare konsekvenser enligt Skollagen tagits till samt samtal med skolkurator har erbjudits både för den som utsatts och den som utsatt.

Då elevenkäter och antalet anmälningar visar på stor trygghet utifrån det arbete som gjort kommer detta arbete att fortgå. Kameror i korridorerna samt skolvårdar som ger eleverna det stöd som krävs ute i skolmiljön under raster för att alla ska ha en bra arbetsmiljö och skolgång.

Analys

Kommunens mål med hög närvaro och ökande behörighet till gymnasiet genomsyrar alla aktiviteter och den undervisning som sker på skolan. Att elever känner sig trygga är en nödvändighet för att detta ska kunna lyckas. När man har en trygg arbetsplats sker enligt forskning mindre kränkande behandling. (Skolverket; Skapa trygghet för lärande – om skolans arbete mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling 2022)

Alla på skolan arbetar aktivt med inkludering och medbestämmande utifrån skolans styrdokument vilket gör att allas lika värde blir synligt i hela verksamheten.

För att nå ovanstående mål krävs aktivt arbete med elevdemokrati, trygghet och studiero samt god och anpassad undervisning.

Nya mål och åtgärder

Åtgärd (Vad ska göras? Hur ska det göras?)	Vem ansvarar?	När ska det göras?	Hur ska åtgärden följas upp?	Övrig kommentar
Trygghet och Studiero. Fortsatt arbete med skolvårdar	Rektor	ht 24/vt 25	Trygghetsenkät	
Fortsatt samverkan kring social och organisatorisk arbetsmiljö tillsammans med elevskyddsombud	Rektor	ht 24/ vt 25	Trygghetsenkät	
Arbete med medborgarkompetenser. Ge eleverna bättre förutsättningar att göra kloka val.	Rektor	ht 24/ vt 25	Utvärdering i processledargrupperna	

Uppföljning och utvärdering

- Enkäter - elever och vårdnadshavare
- Social- och organisatorisk samt fysisk skyddsronnd genom skyddsombud (personal och elever)
- Frånvarostatistik
- Elevdemokratiska kanaler
- Synpunkter från arbetslagen
- Trender i EHT-anmälningar

Ovan information sammanställs och diskuteras i nedan forum

- LOSAM, lokal facklig samverkan
- Elevdemokrati - elevråd
- APT, arbetsplatsträffar

Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna, definition och exempel

Kön: Att någon är kvinna, man eller varken eller.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet: Att tillhöra en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg som en själv.

Religion eller annan trosuppfattning: En religiös, livsfilosofisk eller annan motsvarande livsåskådning.

Funktionsnedsättning: Funktionsnedsättning kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionsnedsättning räknas inte bara sådana som syns, som t.ex. att man sitter i rullstol, utan även annat som påverkar livet på olika sätt, t.ex. allergi, nedsatt syn, nedsatt hörsel, dyslexi eller dyskalkyli.

Övriga begrepp

Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller pga. ålder.

Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt ovan kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Det är individen själv som avgör vad som är kränkande behandling dvs. det är personens känsla/upplevelse av graden av kränkning som är avgörande.

Exempel på kränkningar: fysiska (slag och knuffar), verbala, psykosociala (bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, blickar), text- eller bildburna (klotter, fotografier, brev, lappar, E-post, SMS, MMS, MSN och meddelanden på olika webbcommunities), materiella kränkningar (stöld, punktering, förstörelse av privat egendom)

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet: Uppfattningen att människor med viss kulturell eller etnisk tillhörighet /bakgrund är sämre eller mindre lämpade för det samhälle de är främlingar i.

Homofobi: En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en stark negativ syn på homo och bisexualitet, homo och bisexuella personer.

Sexism: Negativt betraktelse eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller köns uttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födelsen

Funktionsnedsättning: Funktionsnedsättning kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionsnedsättning räknas inte bara sådana som syns, som t.ex. att man sitter i rullstol, utan även annat som påverkar livet på olika sätt, t.ex. allergi, nedsatt syn, nedsatt hörsel, dyslexi eller dyskalkyli.